

Sygn. VIII Pz 40/19

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: sędzia Grzegorz Tyrka

sędziowie: Jolanta Łanowy – Klimek, (del.) M. K.

po rozpoznaniu sprawy w dniu 6 września 2019r. w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie W. K.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych

w przedmiocie wniosku W. K. o wyłączenie sędziego

na skutek zażalenia W. K.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 8 marca 2019r. **sygn. akt** IV Po 3/19

p o s t a n a w i a:

1. **oddalić zażalenie,**

2. **zasądzić od W. K. na rzecz Węglokoks Kraj Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwotę 675 zł**

(sześćset siedemdziesiąt pięć złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego

(-) J. K. (-) G. T. (-) (del.) M. K.

Sędzia Sędzia Sędzia

Sygn. VIII Pz 40/19

UZASADNIENIE

Powódka W. K. domagała się zasądzenia od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych za okres od maja do września 2015r.

Sprawa zawisła przed Sądem Rejonowym w Tarnowskich Górach pod sygnaturą IV P 451/17. Do prowadzenia sprawy wyznaczono sędziego A. S.

Wyrokiem z 16 lipca 2018r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo i odstąpił od obciążenia powódki kosztami procesu. Sąd Rejonowy uznał, że powódka była kierownikiem wyodrębnionej komórki organizacyjnej pracodawcy i w związku z tym

na podstawie art. 151⁴ § 1 k.p. nie posiada prawa do wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych. Nadto, powódka nie wykazała, że wskutek wadliwej organizacji pracy, nie mogła wykonać powierzonych obowiązków pracowniczych w przyjętej 8 godzinnej normie czasu pracy na dobę.

Na skutek apelacji powódki, Sąd Okręgowy w Gliwicach wyrokiem z 16 kwietnia 2019r. sygn. VIII Pa 170/18 zmienił częściowo zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego

i zasądził od pozwanej na rzecz powódki część dochodzonego wynagrodzenia

za pracę w godzinach nadliczbowych. Sąd Okręgowy wskazał, że do powódki nie ma zastosowania art. 151⁴ § 1 k.p., bowiem powódka legitymuje się umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Do powódki zastosowanie mają przepisy ustawy z 27 sierpnia 1997r.

o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j.t. Dz.U.

z 2018r., poz. 511) w zakresie czasu pracy, które są przepisami szczególnymi

w stosunku do regulacji Kodeksu pracy. Oznacza to, że powódkę obowiązywała norma czasu pracy – 7 godzin na dobę, 35 godzin na tydzień w pięciodniowym tygodniu czasu pracy. Sąd Okręgowy ustalił, że powódka przekraczała obowiązującą normę czasu pracy.

Powódka wniosła kolejny pozew, w którym domaga się zasądzenia od pozwanej

na swoją rzecz wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych za okres od października do grudnia 2015r. Wartość przedmiotu sporu wynosi 45 474 zł.

Sprawa zawisła przed Sądem Rejonowym w Tarnowskich Górach pod sygnaturą IV P 402/18. Do prowadzenia sprawy wyznaczono sędziego A. S.

Sędzia A. S. wniósł o wyłączenie go od prowadzenia sprawy, bowiem zachodzą okoliczności, które mogą wzbudzać u stron obawę o brak bezstronności sędziego. Sędzia A. S. podał, że wyrażony przez niego pogląd w sprawie IV P 451/17 o braku prawa do wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych jest aktualny także

w sprawie IV P 402/18. Sędzia A. S. dodał, że rozstrzygnięcie w sprawie IV P 402/18 będzie identyczne, jak w sprawie IV P 451/17.

Postanowieniem z 27 listopada 2018r. Sąd Rejonowy w sprawie IV Po 28/18 oddalił wniosek sędziego A. S. o jego wyłączenie od prowadzenia sprawy IV P 402/18. W pisemnym uzasadnieniu Sąd Rejonowy podał, że sędzia nie podlega wyłączeniu

z mocy ustawy z tej przyczyny, że poprzednio orzekał w innej sprawie między tymi samymi stronami. Dodatkowo, że sędzia, który reprezentuje pogląd prawny niekorzystny dla strony, nie stanowi podstawy wyłączenia go w świetle art. 49 k.p.c. W rozumieniu art. 49 k.p.c. podstawę do wyłączenia sędziego stanowi tylko taki stosunek osobisty między sędzią a jedną ze stron lub jej przedstawicielem, który mógłby wywołać wątpliwości co do bezstronności sędziego.

W dniu 5 lutego 2019r. powódka wniosła o wyłączenie sędziego A. S. od rozpoznania sprawy IV P 402/18.

W uzasadnieniu podała, że zachodzą podstawy do wyłączenia sędziego na podstawie art. 48 § 1 pkt 5 k.p.c., bowiem sędzia A. S. prowadził już sprawę między tymi samymi stronami o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, ale za wcześniejszy okres. Powódka dodała, że sędzia referent we wcześniejszym postępowaniu nabrał i wyraził już przekonanie co do oceny dowodów, jak i okoliczności faktycznych.

W oświadczeniu sędzia A. S. podał, że podtrzymuje argumentację wyrażoną w oświadczeniu w sprawie IV Po 28/18 dodając, że między nim a stronami nie zachodzi stosunek osobisty, który mógłby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności.

Postanowieniem z 8 marca 2019r. Sąd Rejonowy w sprawie IV P 3/19 oddalił wniosek powódki o wyłączenie sędziego A. S. od rozpoznania sprawy IV P 402/18.

W pisemnym uzasadnieniu Sąd Rejonowy podał, że nie zostały spełnione przesłanki art. 48 § 1 pkt 5 k.p.c. Nadto, z oświadczenia sędziego wynika, że między nim a stronami nie zachodzi stosunek osobisty, który uzasadniałby uznanie, że istnieje okoliczność tego rodzaju, iż mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w sprawie.

Powódka wniosła zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego z 8 marca 2019r., domagając się jego zmiany poprzez wyłączenie sędziego A. S. od rozpoznania sprawy IV P 402/18 oraz zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Powódka zarzuciła zaskarżonemu orzeczeniu naruszenie art. 48 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i oddalenie wniosku o wyłączenie sędziego.

Pozwana wniosła o oddalenie zażalenia i zasądzenie od powódki na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w postępowaniu zażaleniowym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

zażalenie powódki nie zasługuje na uwzględnienie.

Celem instytucji wyłączenia sędziego jest zapewnienie sprawowania wymiaru sprawiedliwości w warunkach optymalnych, wyłączających jakiegokolwiek wątpliwości co do bezstronności sędziego. Istotą jej jest realizacja zasady sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy przez niezależny i bezstronny sąd przyjętej w art.45 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Instytucję tę regulują art.48 k.p.c. i art.49 k.p.c.

Przepis art.48 k.p.c. określa w sposób wyczerpujący sytuacje, gdy sędzia jest wyłączony z mocy ustawy od orzekania w sprawie. Niezależnie od przyczyn wymienionych w art.48 k.p.c., przepis art.49 k.p.c. przewiduje możliwość wyłączenia sędziego na wniosek.

Sąd Okręgowy wskazuje, że w niniejszej sprawie nie zachodzi żadna z przyczyn wymienionych w art.48 k.p.c.

Rację ma Sąd Rejonowy, że nie zostały spełnione przesłanki art. 48 § 1 pkt 5 k.p.c., zgodnie z którym sędzia jest wyłączony z mocy samej ustawy w sprawach, w których w instancji niższej brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia, jako też w sprawach o ważność aktu prawnego z jego udziałem sporządzonego lub przez niego rozpoznanego oraz w sprawach, w których występował jako prokurator.

Instytucja wyłączenia sędziego z mocy ustawy od orzekania z przyczyn wskazanych w art.48 §1 pkt 5 k.p.c. ma na celu zapobieżenie sytuacji, w której sędzia miałby kontrolować swoje własne rozstrzygnięcia wydane w instancji niższej bądź też przedmiotem jego osądu miałyby być ważność aktu prawnego działanego z jego udziałem.

Nie stanowi przesłanki wyłączenia na podstawie art. 48 § 1 pkt 5 k.p.c. to, że sędzia poprzednio orzekał w innej sprawie między tymi samymi stronami (postanowienie Sądu Najwyższego z 15 października 1969 r., w sprawie I PZ 41/69; wyrok Sądu Najwyższego z 19 lutego 2002r., w sprawie II UKN 307/01; wyrok Sądu Najwyższego z 19 września 2013r., w sprawie I CSK 688/12).

Jednocześnie Sąd Okręgowy uznał, że brak jest również podstaw do wyłączenia sędziego A. S. na podstawie art.49 k.p.c. Niewątpliwie bowiem nie stanowi takiej przyczyny reprezentowanie przez sędziego niekorzystnego dla strony

poglądu prawnego dotyczącego kwestii ustalania wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, odmiennego od zaprezentowanego w orzeczeniu Sądu Okręgowego w Gliwicach w sprawie VIII Pa 170/18.

Zgodnie z tym przepisem sąd wyłącza sędziego na jego żądanie lub wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie. To nowe brzmienie przepisu ustalone w następstwie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 24 czerwca 2008r. (P 8/07, OTK – A 2008 Nr 5

poz.84) rozszerzyło przesłankę wyłączenia sędziego, gdy przed tą nowelizacją przesłanką wyłączenia był stosunek osobisty między sędzią a stroną lub jej przedstawicielem mogący wywoływać uzasadnioną wątpliwość wobec bezstronności sędziego. W powołanym wyroku Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art.49 k.p.c. w zakresie, w jakim ogranicza przesłankę wyłączenia sędziego jedynie do stosunku osobistego między nim a jedną ze stron lub jej przedstawicielem ustawowym, pomijając inne okoliczności, które mogłyby wywołać co do bezstronności sędziego, jest niezgodny z art.45 ust.1 Konstytucji RP. Trybunał Konstytucyjny wskazał nadto, że gwarancje bezstronności sędziowskiej nie mogą być ograniczone jedynie do stworzenia możliwości wyłączenia sędziego ze względu na istnienie bezpośrednich relacji o charakterze osobistym, ale muszą być pojmowane szerzej – jako umożliwiające wyłączenie w wypadku okoliczności (zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych), które w sytuacji konkretnego sędziego mogą budzić uzasadnione wątpliwości co do wydania orzeczenia opartego na w pełni zobiektywizowanych przesłankach. Instytucja wyłączenia sędziego urzeczywistnia prawo do sądu wynikające z art.45 ust.1 Konstytucji RP, a wyłączenie sędziego powinno uwzględniać także okoliczności budzące wątpliwości w odbiorze społecznym co do bezstronnego orzekania przez sędziego.

W judykaturze jednolicie przyjmuje się, że instytucja wyłączenia sędziego na wniosek nie jest związana z wystąpieniem jakiegokolwiek wątpliwości co do bezstronności sędziego rozpoznającego sprawę, ale z ujawnieniem się uzasadnionych wątpliwości co do bezstronności sędziego. W orzecznictwie ugruntowane jest stanowisko, że przyczyną wyłączenia nie może być zarzucane mu niewłaściwe prowadzenie postępowania, błędy w ocenie dowodowej, wadliwość oceny prawnej itp., gdyż zarzuty takie podlegają rozpoznaniu w postępowaniu odwoławczym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 lutego 1976r., II CZ 8/76, Lex nr 7802). Nie stanowi przyczyny wyłączenia sędziego również to, że sędzia reprezentuje pogląd prawny niekorzystny dla strony (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 lutego 1976r., II CZ 8/76, Lex nr 7802 i z 21 kwietnia 2011 r., III UZ 9/11, Lex nr 966824). Także okoliczność, że sędzia orzekał już w innych sprawach z udziałem składającego wniosek oraz, że w ocenie wnioskującego, sąd w tych sprawach niewłaściwie zastosował przepisy prawa i bezpodstawnie wydał wyroki korzystne dla strony przeciwnej, nie może być uznane za okoliczność, która w rozumieniu art.49 k.p.c. mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności tego sędziego w danej sprawie (por. wyrok Sądu Najwyższego z 25 listopada 2011r., II CSK 182/11, Lex nr (...))

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy z mocy art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie jako bezzasadne.

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 2 pkt 5 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 i § 10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018r., poz. 265).

(-) J. K. (-) G. T. (-) (del.) M. K.

Sędzia Sędzia Sędzia